

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Janko Rudolf odhaja

Dosedanji sekretar OK ZKS Kranj JANKO RUDOLF

In pol na tem odgovornem mestu. Zdaj pa odhaja na novo dolžnost v Ljubljano. Clani komiteja so se od njega poslovili zelo prisreno. Za novega sekretarja okrajnega komiteja pa je bil izvoljen JAKOB ŽEN.

SEJA OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ

Enotna gospodarska zbornica - osnova za koordinirano delo

JOŽE NASTRAN — PREDSEDNIK OKRAJNE GOSPODARSKE ZBORNICE

Kranj, 12. julija — Na današnji skupni seji obeh zborov okrajnega ljudskega odbora Kranj so odborniki soglasno sprejeli sklep o ustanovitvi enotne okrajne gospodarske zbornice, ki bo osnova za koordinirano delo za nadaljnji razvoj našega gospodarstva. Za predsednika te zbornice se imenovali dosedanji predsednik občinskega ljudskega odbora Skofja Loka Jožeta Nastrana, za

podpredsednika Iva Miklavčiča. Dosedanjega predsednika okrajne zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo, za tajnika pa Marjana Ropre, ki je bil doslej tajnik občinskega ljudskega odbora Jesenice. Razen reorganizacije okrajnih zbornic je na današnji seji ljudiški odbor razpravljali tudi o znihanju izdatkov okrajnega proračuna in s tem v zvezi sprejeti tudi nekatere ustrezne sklepe.

Iz razpoložljivih podatkov tudi povzemamo, da so izdatki za zdravstveno zavarovanje v našem okraju stalno naraščajo — Porast stroškov v letosnjih prvih petih mesecih glede na ustrezno lanskoletno obdobje ni posledica višjih cen zdravstvenih storitev, temveč posledica natega naraščanja raznih pregledov oziroma bolezenskih izdatkov. Na isti seji so sprejeli tudi predlog o kadrovski spremembji. Potrdili so razrešenico sekretarju komiteja, narodnemu heroju JANU RUDOLFU. Ta je bil dve leti

da to povečanje ne gre na račun temveč je porast posledica naglega naraščanja raznih pregledov in storitev, povečanja števila ležalnih dni v bolničih in zdraviliščih, porasta receptov in podobno.

Vsi ti podatki, ki sicer le okvirno kažejo na naglo povečevanje izdatkov za zdravstveno zavarovanje, so nedvomno precej zaskrbljujoči. Nedvomno bo morala biti dinamika porasta izdatkov zdravstvenega zavarovanja v pri- višjih cen zdravstvenih storitev,

(Nadaljevanje na 2. strani)

ZACEL SE JE VII. EVROPSKI MLADINSKI KRITERIJ V NAMIZNEM TENISU

Po prvem dnevu - zadovoljstvo v našem taboru

MLADINCI JUGOSLAVIJE SO SI S TREMI ZMAGAMI ZAGOTOVILI NASTOP V POLFINALU — TUDI ZA NAŠE MLADINKE LEPE MOŽNOSTI ZA NAPREDOVANJE — ZE PRVI DAN NI SLO BREZ PRESENECENJ

BLED, 13. julija (Od našega posebnega dopisnika) — V festivalnih dvoranah so se danes zjutraj prideli prvi dvoboje 13 mladinskih reprezentanc — udeleženek VII. evropskega mladinskega kriterija v namiznem tenisu. Danes so ves dan igrali predtekovanje ekip mladincev in mladink, vendar v času, ko to poročamo (ob 17. uri 30 minut), dvoboji še trajajo. Tekmovanje je namreč v poldrugournem zaostanku, ker so se nekatere igre nepriskakovano zavlekle.

Na sinočnjem sestanku tekmovalne žirije so objavili nekatere menjalne prav tako Madžar Kocík, predstavnik. Tako bo pri mladinskih reprezentanca Belgije pa ne bo cih posamezno prvega nosilca nastopila v ekipni konkurenčni.

OB ISKANJU IZHODA IZ DANASNIH GOSPODARSKIH TEŽAV

Bolj odločno in enotno

SEDANJI TEMPO GOSPODARSKE DEJAVNOSTI NE ZAGOTAVLJA VEC DVIGANJA ZIVLJENJSKE RAVNI DELAVCEM

Dve izbi: nadaljevali po sedanjem sistemu in se sprijazniti z nižjimi osebnimi dohodki ali pa z odločno in enotno akcijo v načrtu reorganizacije in prilagojevanje mednarodnemu stanju z dviganjem delovne storilnosti.

Skoraj ni kolektiva, kjer se v zadnjem času ne bi resno pomenujalo o gospodarjenju. In v nemalo primerih stane ni ugodno. Delaveci se z utemeljeno zaskrbljeno vprašajo, kako iz današnjih težav. Te težave pa so najocičnejše pri dobavi (ki je nedena) surovin, pri nerazumljivem porastu materialnih stroškov, pri kopiranju zalog po skladističnih itd.

Te težave se očitno kažejo tudi v okrajnem merilu. Fizični obseg industrijske proizvodnje v letosnjem maju se je v primerjavi z istim obdobjem lani povečal za 4,8 odstotkov, kar pa je še vedno precej pod predvidenim načrtom. Vendar to se nikakor ne zaskrbuje. V resnejši opomin je podatek, da je naša celotna industrija v letosnjih prvih petih mesecih povečala finančni obseg proizvodnje (zmeraj v primerjavi z istim obdobjem lani) komaj za boril 1,5 odstotkov. Seveda pa so se ob tem močno povečali osebni dohodki, režijski stroški, povečalo se je število zaposlenih itd. Zlasti zelo naraščajo zadnja leta materialni stroški, in sicer od 61,8 odst. na unovčeni realizaci v 1959. letu na 72,4 odst. v prvih petih mesecih letos.

Vsi ti izdatki, ki gredo na račun proizvodnje, resno zmanjšujejo

vse dosedanje napore pri dviganju delovne storilnosti, čeprav je v mnogih avtomatiziranih in preurejenih oddelkih in obratih to dokaj vidno. Ob vsem tem pa se vedno zaskrbuje slab in prepočasno uveljavljanje naših izvoznikov na inozemskih tržiščih. V letosnjih prvih petih mesecih so podjetja z Gorenjske Izvodila za 2,3 odstotka manj blaga po vrednosti kot lani v istem času, čeprav je bil že lanski obseg skrajno nizek. To je zlasti važno za industrijo na Gorenjskem, saj je skoraj vsa — od jesenike Zelarne do Škofjeloske Prelinije — odvisna od uvoza. A če ne bo samata industrija uspela izvraviti izvira s potrebnimi uvozi, ne more nihče zagotoviti redne dohove surovino in s tem niti rednega obratovanja.

KAJ LAHKO NAREDIMO?

O teh problemih, ki so predmet vse renejših razprav v delovnih kolektivih in občinskih organih, so zadnje dni zelo na široko razpravljali tudi v okrajnem merilu. Bilo je skupno posvetovanje predstavnikov vseh občinskih organov (ObLO, SZDL, ZK, OBSS), nato posvetovanje vseh občinskih komisij o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in

o teh problemih so zelo resno razpravljali tudi na seji okrajnega komiteja ZK. Najbolj jasno je ob tej priložnosti govoril v svoji razpravi sekretar CK ZK Slovenije MIHA MARINKO. Dejal je, da je napadna misel posameznikov, če da bi iz današnjih težav moralni pomagati višji organi s predpisom in ukrepom. Glavni izhod, kot je dejal tovaris Marinko, je treba iskati v večji produktivnosti. A pot do tega je verjetno vodila posamezne kolektive skozi centralizacijo prizvajalnih sil, združevanje podjetij, specializacijo, smrtno delitev dela, kooperacijo itd.

Zanimivo je, da je zakonost prostega trga že mnoga kolektivna trdo izučila, da se po starem ne more več naprej. Danes so se npr. kolektivi v tekstilni industriji že prepričali, da tako ne gre in tekstilna podjetja so med prvimi, ki se resno lotita intergracije.

Tako je tudi v drugih dejavnostih. Skoraj po vseh občinah so v teku pogovori in prizravite raznih kolektivov sorodnih stroškov, ki iščejo možnosti sodelovanja itd., da bi tako znižali proizvodne stroške in povečali delovno storilnost.

Znane slabosti, ki zmanjšujejo uspeh delovnih kolektivov, so marsiksi tudi v strokovnih službah podjetij. Slaba evidenca, okolnost komercialnih služb, nezadostna informiranost kolektiva itd., itd. so marsikje vzrok slabosti.

ka poslovanja sploh. Posamezni vodilni uslužbenec v podjetjih ne čuti dovolj (ali pa sploh niti) odgovornosti.

Velike rezerve se skrivajo tudi v dopustih. Ti so še zmeraj zgoščeni v glavnem na poletne mesece. In takrat celotna proizvodnja ohromi. To kažejo podatki za vse zadnja leta, le da si zaradi tega doseže ni nihče bell glave. Stvar je še toliko manj razumljiva pri nas na Gorenjskem, ko tarmamo, da bi morali podaljšati turistično sezono na pomlad in jesen, da bi morali oživiti zimski turizem, a sami kot potrošniki tega turizma za to nimamo razumevanja.

Potreben bi bilo govoriti še o vzrokih naraščanja materialnih stroškov, o obratnih sredstvih, o politiki zaposlovanja, o mestu in vlogi tehničnega kadra, o analitiskih in planških službah, o socialni in kadrovski politiki, o strokovnem in ekonomskem izpopolnjevanju delavcev — samoupravljanje itd., itd. Mnogo je stvari, kjer bi lahko v bodo morali kolektivi sami iskati izhod k večji delovni storilnosti, k boljšemu gospodarjenju in k večjemu ekonomskemu uspehu. — K. Makuc

Že v prvih jutranjih urah vsi na volišča

Jutri bodo volivi Selške in Poljanske doline na 31 voliščih volili novega ljudskega poslanca za republiški zbor Ljudske skupščine LRS. Volišča bodo odprtia ob 7. uri zjutraj; če pa se bo posamezna volilna komisija odločila drugače, lahko tudi že prej.

Z volitvami bodo zaključili ob 19. uri, zato bi bilo prav, če bi vsi volilci oddali glas za novega ljudskega poslanca vsaj do te ure, posebno pa se boste seveda izkazali, če opravite jutri svojo državljansko dolžnost med prvimi.

Za jutrišnje volitve novega ljudskega poslanca je v obeh dolinah že vse pripravljeno. Za to so poskrbeli posebni štabi, ki bodo jutri sproti obvezčali osrednjega (sedež bo imel na občinskem odboru SZDL) o udeležbi in izidih volitev. Clani mladinskih organizacij pa so poskrbeli, da bodo volišča lepo okrašena; med drugim pa so mladinci tudi obljubili, da bodo povsod oddali svoje glasove že do 9. ure.

Volivci Selške in Poljanske doline! Z udeležbo na volitvah boste dokazali svoje zaupanje našemu vodstvu, ki nas je dosegel vodilo v boljše življenje.

JOŽE NASTRAN — predsednik okrajne gospodarske zbornice

Danes so potrdili tudi sklep o likvidaciji okrajnega gozdnega skladova. O tej zadevi je ljudiški odbor razpravil že na zadnji seji, vendar se je takrat pokazala potreba po nekaterih dodatnih razgovorih glede razdelitve nepremičnih likvidiranih skladov. Predsednik sveta za notranje zadeve in splošno upravo je danes seznanil odbornike tudi s problematiko kriminalitete v gospodarstvu, nato pa je ljudiški odbor razpravil tudi o možnostih za pridobitev poslovnih prostorov za Cestno podjetje v Kranju.

Ker je bilo o vzrokih, ki so vredovali do ustanavljanja enotnih gospodarskih zbornic, že precej napisanega tudi v našem listu, ne bi ponovno in obširne poudarjali in navajali ugotovitve, čeprav je zlasti nekatera današnja seja spet ovetila. Uvodno poročilo o reorganizaciji okrajnih zbornic je v kratkem seznanilo odbornike z dosedanjim delom oziroma z do-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi

Letos je vse prav

Vencija pozna vse naselje. Kadar gre po cesti, prijazno ogovarja vse ljudi, kramlja o tem in onem in vse se spozna. Lani je dvignil pravo revolucijo med ljudmi, ko je pravil, kako imajo drugi po naseljih lepo urejeno, kako pa se pri njih nihče ne znajde, nihče ne zavzame, zakaj tisti izvoljeni ljudje so skrajno nesposobni. Drugje stvari lepo tečejo. Stanovnici imajo svoje garaze, skupne klubskе prostote, skupna otroška igrišča, nadzorstvom starejših žena, urejeno servisno delavnico, negovanje zelenice in parke... Samo organizirati je treba. Treba je človeka, ki za to postaviti na noge.

Tako je že dosti več je Venceli dostikrat odkrito in jasno povedal na račun stanovanjske skupnosti, hišnih svetov, občinskih organov... In ljudje so mu prikimali in ga spoštujivo pozdravljali. »Ta pa ta, nikogar se ne boji, vsem odkrito pove, so nekateri ugotovljali z vesnostjo.

Pozimi, ki so se te sestanki vodili, so vsega tega ne vedo. Vedo pa to, da od takrat, ko so ga zavdušenjem in velikem zaupanjem izbrali v vodstvo, Venceli nic več ne govori o slabih organizacijah in zanimalnem vodstvu. Letos je videti, vse prav. — K. M.

Toda človek s tako zavestjo se ne bo branil izvolitve in dela. Tako so si mislili.

Tudi nekateri drugi izvoljeni • novo vodstvo so tako menili. Toda časoma so postajali vse bolj razčarani. Niti na sejo ga niso mogli spraviti. »Ga ni doma.« »Ga glava boli.« »Danes je moral v službo...« Taka pojavnila in opravila so prisiljali tisti, ki so ga iskali in obvezčali. Toda enkrat so o vsem tem zvedeli tudi nekaj več. Vencijeva žena, ki je bila sama doma, je dejala, da son nima časa za take stvari in za tako plačo.«

Ondan pa so se o tem še bolj prepričali. Ko so se zvečer vrnilci v delu pri urejevanju skupnega igrišča, so ga srečali na cesti. Bil je v kratkih blačah in z velikimi sončnimi očali na nosu; pod pazdu pa je nosil kopalinov blazin in mokre kopake.

Pozdravili so se. Ničesar mu niso rekli. Ljudje, ki so ga izvolili, še vsega tega ne vedo. Vedo pa to, da od takrat, ko so ga zavdušenjem in velikem zaupanjem izbrali v vodstvo, Venceli nic več ne govori o slabih organizacijah in zanimalnem vodstvu. Letos je videti, vse prav. — K. M.

OSTER RAZGOVOR V ZBORU PROIZVAVAJCEV V KRAJNU O TRGOVSKIH IN KOMUNALNIH PODJETJIH

Kolektivi naj sami izravnajo neskladnosti

ELEKTRARNA SAVA, VODOVOD, KOKRA, ŽELEZNINA, OPREMA, ELITA, KINEMATOGRAFSKO PODJETJE IN TRGOVINA PRI KRAJNU — NAJ BI VRNILI IN OPRAVICILI PRED DRUŽBO NAD 30 MILIJONOV DIN PREVEC IZPLACANIH OSEBNIH DOHODKOV V LANSKEM LETU

Cetrtkova seja zborna proizvavačev Obzora Kranj se je začela z branjem dekaj dolgega poročila občinske komisije za uveljavljajoče predpisov o delitvi CD. Nato pa je bila razprava. Na dnevnem

redu je bila delitev čistega in osebnega dohodka in enaindvadesetih podjetij trgovske, komunalne in gradbene dejavnosti v tej občini.

V devetih podjetjih je komisija

ugotovila določena odstopanja od družbenih meril pri delitvi osebnega dohodka v lanskem letu. Največja razlika — preko 11 milijonov dinarjev — je bila označena za Elektroarno Sava in za podjetje Vodovod razliko nad 7 milijonov dinarjev. Zato so ta podjetja dala največ pripombe. Zlasti Vodovod. Razlike so opravljevali neki izredni dohodki, ki so jih imeli lani in s povečanjem rezilkih del itd. Predlagali so ponovni obisk komisije v podjetju.

Proti takemu opravljanju je najprej ostro nastopila predsed-

KRANJSKI GLAS

nica ObSS Pepe Ježeva in nato tudi nekateri drugi. Menili so, da so bili že lani kolektivi dostikrat opozorjeni, naj usklajujejo osebni dohodek v pametnih mejah ob stvarni delovni storilnosti in ekonomskem uspehu lastnega dela. Toda ta priporočila v nekaterih podjetjih niso upoštevali. Danes pa so ta priporočila postala zakon v marsikovem prizadetju.

Zato so člani zborna proizvavacev menili, da ni upravičeno nobeno popuščanje. Sklenili so, naj kolektivi sami pretresajo in razpravljajo o nastalem stanju, naj odstranijojo notranje slabosti, naj isčejo možnosti in rezerve, da bi pred družbo opravili ta odstopanja.

K. M.

Leta 1961 je bil tudi načelni župan Andrej Vavken. Pomor pri požarju je bila tedaj že neorganizirana. Zato je 29. avgusta 1892 ustanovil PROSTOVOLJNO GASIVSKO DRUŠTVO. Kot velik človekoljub se je zavedal težkih posledic, ki jih povzroči požar.

Letos torej praznuje društvo sedemdesetletnico obstoja. V teh letih je velikokrat pomagalo pri reševanju ljudskega premoženja. Pred I. svetovno vojno in tudi v starji Jugoslaviji so se v društvu odražale različne politične in strankarske strelke, klub temu pa je le vse člane družila ena misel — pomagati sočloveku v nesreči. Ustanovni člani in tudi veliko drugi delovnični članov je že pomrlo. Med okupacijo je bilo več članov v partizanih, trije so padli kot boreci, dva pa sta umrli v koncentracijskem taborišču.

Sedemdesetletnico bo društvo proslavilo jutri, 15. julija. — I. C.

Tudi pota in markacije so sestavni del dejavnosti planincev

Lepi sončni in še dokaj topli dnevi privabljajo v naše planine čedalje več ljubitelje planin. Planinska društva so za letošnjo poletno sezono dobro oskrbeli planinske postojanke in tudi cene penzionira in drugim uslugam niso pretirano visoke. Mnoga društva so že izvedla ali pa se pripravljajo številne skupinske izlete v gore; s tem želijo seznamiti naše državljane z lepotami našega sveta, želijo jih tudi naučiti ljubiti, spoznati in ceniti našo prelep gorsko floro in druge prirodne lepote. Tudi gorske reševalne postaje so se dokaj dobro pripravile, če bo treba nuditi pomoč. Manj pohvalno pa je delo društev na področju urejanja potov in preporebne markacije. Ze sama transverzalna pot je skozi področja nekaterih društev tako slabo označena, da se transverzalni le s težavo orientirajo po pravi poti. Da tu ne omenjam drugih planinskih poti, na katerih niso bile markacije že več let obnovljene. Prav tako so zanemarjeni klini, vrvi in druge. Morda bi kazalo, da bi gorske reševalne postaje tudi temu posvetile več pozornosti, zakaj to je tudi del njihovega področja. S preventivnimi ukrepi bi se preprečile mnoge nesreče. Ce ne druge, pa bi GRP veselj opozarjal društva in markacijske odseke na te pomanjkljivosti. Grajajo se tudi tista PD, ki se danes niso postavila na začetku poti primernih napisnih tabel in vsaj približen čas, ki ga povprečni planiniec potrebuje, da jo prehodi.

O vseh teh nalogah društev je na zadnjih sejih razpravljalo vodstvo Planinskega društva Kranj. V ta namen so markacijskemu odseku namenili znatna sredstva, tako da bo v letošnjem letu lahko obnovil vsa pomembnejša pota iz območja društva Kranj. Minulo nedeljo so že obnovili in markirali pot iz Mači preko Predvorja, mimo Kališča do vrha Storžiča. Sedaj pa bodo to delo nadaljevali tudi s pomočjo mladinskega odseka. — R. C.

ZAKLJUČKI S POSVETOVANJA O GOSPODARSKIH PROBLEMIH

Problemi so pereči, zato jih je treba razumno obravnavati

Ko je bil ob koncu meseca v Skofiji Loka skupni plenum občinskega odbora SZDL, sindikalnega sveta, predsednikov delavskih svetov, sindikalnih podružnic in večjih krajevnih organizacij SZDL, na katerem so razpravljali

Najvažnejši povzetek poročila in razprave na tedanjem plenuju je — naj vse težave in slabosti obravnavajo vse občani na svojih javnih tribunah, posebno pa proizvajalcji na zborih delovnih kolektivov. Ti naj predvsem uveljavijo emotne principje pri reševanju omenjenih problemov. Ti naj bodo rezultat natančne analize stanja in napak, ki so se pojavile hkrati; s hitrim razvojem proizvajalnih sil in družbenih odnosov v preteklem obdobju.

Jasno se je treba upreti tudi zlonameremu kritiziranju, ki često zavaja delovnega človeka in mu kaže gospodarska dogajanja precej drugače, kot se v resnicu povajljajo, čemur sta vzrok malodružje in nezaupanje v delo organov samoupravljanja. Tudi uspeh precenjevanja doseženih v preteklosti in podcenjevanje sedanjih napak (čeprav takih, ki jih je možno kmalu odpraviti in niso »resnejšega« značaja) je lahko škodljivo, ker subjektivnim silam jemlje pogum za reševanje teh problemov. Mnoge gospodar-

ske težave, o katerih so pred nehnim razpravljali organi naših družbeno-političnih organizacij — ugotavlja Škofjeloška komisija v svojih zaključkih — so znak višje stopnje ekonomskega razvoja, v kateri se odnosi glede kvalitativnosti, produktivnosti in rentabilnosti zaostrujejo med seboj. Res pa so na drugi strani pojavi, ki jih ne moremo dati v isto vrsto s splošnimi koristimi socialistične skupnosti. Ti so se pokazali v lokalističnih in sibičnih težnjah posameznih kolektivov, krajevnih skupnosti in posameznikov, ki so dajali prednost trenutnim koristim podjetja na škodo vse družbe. Nadaljevanje tega pomeni kratkovidnost in zavestno zavirjanje razvoja našega gospodarstva.

V zaključkih, ki jih je loski občinski odbor, si ob ogledu muzejev in krajevnih skupnosti po posameznikov, ki so prijeti za reševanje nastalih problemov, so med drugim omenjene tudi nekatere ekonomiske naloge, predvsem kratkoročnega značaja. O njih smo v našem listu že pisali. — J. Zontar

BLED, 13. JULIJA — Danes dopoldne se je v prostorih mestnega odbora sestala žirija za ocenitev prispevki predlogov za idejno rešitev urbanistične ureditve blejskega središča.

Za razpis javnega natečaja, ki ga je razpisal mestni odbor Bled, trajal pa je od 1. marca do 30. junija, je poslalo svoje predloge 12

avtorjev. Trije so bili izločeni, še preden je začela žirija z delom, ker niso popolnoma zadostili pogojem razpisa. Tako bo žirija verjetno v dveh do treh dneh pregledala in ocenila devet predlogov, med katerimi so 3 brez makete.

Predloge tolmači 7-članski žiriji, ki ji predseduje Bogdan San-

ca, ing. arhitekt Janez Lajovic. O delu žirije in njenih ugotovitvah bomo še poročali.

Ob koncu pa naj omenimo še to, da je za 3 nagrade in 2 odškup predvideno v skupnem znesku 3,000.000 din.

Na sliki: Ing. arhitekt Janez Lajovic, strokovni poročevalci, tolmači žirije žirije predlog.

Na kratkem valu

Na VII. evropskem mlađinskom kriteriju v namiznem tenisu, ki se je začel včeraj v festivalni dvorani in bo končan jutri sodeluje 121 tekmovalcev iz 14 držav. Leto so iz: Avstrije, Belgije, Bolgarije, Francije, Grčije, Madžarske, iz obsežne Nemčije, Poljske, Romunije, SZ, Švedske in Jugoslavije (44 igračeve).

Iz letalske sole Alpskega letalskega centra v Lescah smo zvedeli, da je bil v letošnjem polletju presezen lanskoletni plan motornega in jadrinalnega letenja. Te dni pa si prizadevamo izpolniti padalski plan. Če bo vreme ugodno, bo padalski plan verjetno dosežen prihodnjem mesec.

Te dni je bilo ustanovljena posebna komisija, ki proučuje možnosti v zvezi z zdravljivo «Almire» in ljubljansko «Rašico» oziroma da bi postala «Almira» nekakšni šolski center. O ugotovitvah komisije bomo lahko obširnejše poročali čez kakšen deset dni.

Pred dnevi je poslovničica «Kompas» odprla na Bledu nove prostore. V Park hotelu so dobili dodatne prostore — zakaj prejšnji so bili pretesni — in preuredili ves lokal. Tako je zdaj poseben prostor za oddejanje zasebnih tujskih sob, ki ga je Bled res potreboval, dalje za zamenjavo denarja, prodajo spominčkov, razglednic in seveda informacije.

Dela pri obnavljanju ceste ob Bohinjskem jezeru počasi napredujejo; prav tako je lahko malo hitreje popravili tudi cesto čez Petrovo brdo, da bi bila v sezoni uporabna. Obe sta namreč turistični cesti in v takem stanju delata precejšnjo škodo Bohinju.

GIMNAZIJA MUZEJU

Cetrtšočici gimnazije v Skofiji Loka so pravkar vrnili z zaključnega izleta. Cevrap je srednješolsko življenje zaključeno, se niso razali, temveč skupaj delajo. Loški muzej je potreboval ved delavcev za čiščenje ruševin zgornjega stolpa na Krancju, ki se podpirajo in mladinci so priskrčili na pomoč. Nekaj dni bodo odvajali kamenje in enažili ruševine, da bo zgornji stolp na Krancju vesel primerno pospravljen, ker letos ni druge možnosti za ureditev.

Gorenji vasi je potrebna lekarna

Ocenitev zdravstvene in lekarske službe v Škofjeloški občini je pokazala, da je za Poljansko dolino nujno potrebno odpreti novo lekarno, ki naj bi imela sedež — tako kot zdravstveni dom — v Gorenji vasi. Zmogljivosti priročne lekarne, s katero upravlja Škofjeloška komisija, so zelo povečane, saj je v Škofjeloški občini

O PROBLEMATIKI ZAPOSLOVANJA

Včeraj je bila v Škofiji Loka seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Na njej so najprej obravnavali problematiko zapoševanja delavcev in menili, da v času dopustov zaradi izostankov ne sme trpeti redna proizvodnja, zato je treba zaposlovanje in čas dopustov obravnavati nekako skupaj. Razen tega so člani predsedstva govorili tudi o spremembah zakona o zdravstvenem in socialnem zavarovanju in — kot redno na vsaki seji — pregledali poročila o gospodarjenju podjetij v zadnjem mesecu.

IZLET MUZEJSKEGA DRUSTVA

Muzejsko društvo Škofija Loka je vrsto let prireja strokovne ekskurzije po muzejih Slovenije. V nedeljo, 9. julija, je društvo priredilo izlet na Crni vrh nad Cerknem, v partizansko bolničko Franjo, v Idrijo in na Vojsko. Tačko si ob ogledu muzejev in krajevnih skupnosti in posameznikov, ki so dajali prednost trenutnim koristim podjetja na škodo vse družbe. Nadaljevanje tega pomeni kratkovidnost in zavestno zavirjanje razvoja našega gospodarstva.

Svet za zdravstvo pri občinstvu Ljubljanskega odbora je zato loški lekarji dal načrt, naj cimprek skriva najti ustrezne prostore, v katerih bi lahko poslovala nova podjetja. Loški muzej je potreboval vedno prebivalci doline hoditi po njem. Ker je v Škofjeloški občini posebno zato, ker so tri sobe v njej izpraznjene. Vendar lastnik s tem ni soglasil, ker meni, da bodo hišo — ko bo v njej družbeni lokal — nacionalizirali, medtem ko jo on misli predati.

Ker je vprašanje nove lekarske za Poljansko dolino res nujno potrebno rešiti (s tem bodo razbereni tudi delo Škofjeloške), se sedaj zdravstveni delavci, ki so za ustanovitev lekarnje zadolženi, razgovarajo s kmetijsko zadajo Gorenja vas, ki bi edina bila lahko v ta namen odstopila prostoro. V loški lekarji upajo, da bodo razgovori zadovoljivo rešeni in da bodo v kratkem tam odprti novo lekarno za Poljansko dolino. Verjetno bo sprva to bolj zasnivna lekarna, ker tudi vprašanje sredstev za njen opremitev je v celoti rešeno. — J. Z.

ODSLEJ POD NOVIM VODSTVOM

Pred nedavnim smo poročali o prisilni likvidaciji Brivnice in česalnice na Jesenicah. To podjetje je bilo dokončno ukinjeno s 30. junijem letos. Vendar, da ne bi Jesenice ostale brez sodobne brivnice in česalnice (omenimo naj popolnoma nov lokal za ženski salon), je podjetje Komunalni servis z Jesencem na pripomočilo občinskega ljudskega odbora prevzelo s 1. julijem letos od prejšnjega podjetja vsa osnovna sredstva in nadaljevalo s fizičenko in brivsko dejavnostjo.

Ceprav se razmere pri prevzemaju še niso dočela uredile, so že odprtvi vsi obrati, in sicer brivnica na železniški postaji, damski salon ob Cesti maršala Tita in brivnica ter česalnica na Javorniku. Razen obrata na Javorniku, ki ima deljen delovni čas, bosta oba lokala v centru mesta odprtia neprekinitno ves dan. Omenimo naj še to, da so osebje, razen redkih izjem, ki je delalo v prejšnjem podjetju, popolnoma zamenjani. — M. Z.

OBISK PRI BRIGADIRJIH V JESENISKI OBČI

Naš cilj je: zgraditi športni park

Se tako trda živa skala jim ni ovira — tako bi lahko trdili za mlade graditelje na jeseniškem športnem parku. Ta iz dneva v

mo, kaj mi je povedal brigadier L. smučarske MDB »Tomaž Godec« PETER MIHALEK iz Kranjske gore:

»Trenutno popravljamo progo na pobočju Vitrance na Preseki. Nekaj zemeljskih del bomo opravili tudi pri «esu». Na dan dela moramo po 6 ur, in sicer od 7. do 13. ure.«

»Kako pa prelivite prosti čas?«

»Kopati se pravzaprav nimamo kje. Voda je premrzla. Zato raje vzamemo smuči in jo mahнемo do koča na gozd, kjer je še nekaj snega. To je pravi užitek.«

Kaj bi ne bil, sredi poletja pa smučati! Mladi smučarji vadijo na snegu pod strokovnim vodstvom. Upravnik brigade je Svetozar Guček, naš znaneč v belih poljan, Z »očetovske« roko pa bdi nad mladimi smučarji, jim daje nasvet in pomaga pri delu trener in nekdanji državnemu reprezentantu Marjanu Magušar. Tam bi moral biti še drugi znani jugoslovenski smučarji, vendar kako bi bilo na snegu... V nogometu so jeseniški brigadirji zmagovali z 2:1, v košarki 75:31 in v odborjih na snegu pod strokovnim vodstvom. Upravnik brigade je Svetozar Guček, naš znaneč v belih poljan, Z »očetovske« roko pa bdi nad mladimi smučarji, jim daje nasvet in pomaga pri delu trener in nekdanji državnemu reprezentantu Marjanu Magušar. Tam bi moral biti še drugi znani jugoslovenski smučarji, vendar iz objektivnih razlogov niso mogli priti.

Jeseniški in kranjskogorski brigadirji so se prvič srečali preteklo sredo na športnem igrišču na 3:0. — M. Živković

Ali že veste, da...

... je katastrski dohodek od kmetijskih zemljišč v tržiški občini že od leta 1959 okoli 68 milijonov dinarjev letno.

... so cene kmetijskim predelkom v tržiški občini v primerjavi z letom 1959 letos že naraste za krompir od 11 na 50 dinarjev za kilogram, od kup govedine od 110 na 200, od kup prašičev od 187 na 285, od kup telef na 160 na 300 dinarjev, liter mleka od 23 na 45, jajca od 16 na 30 in kokoši od 280 na 480 dinarjev za kilogram.

... je znašal narodni dohodek 1958. leta 134 milijonov dinarjev, lani 206 milijonov dinarjev in da bo letos nadaljnji dohodek še višji.

... je v primerjavi z narodnim dohodom znašala obdobje v letu 1960 le 19,9%, lani 13,6%, letos pa 15,6%. Obdavčenje je nekoliko v porastu, vendar pa ni v skladu z naraščanjem narodnega dohodka.

... so nekateri hišni sveti pismeno zaprosili ObLO Tržič za denarno pomoč zaradi nujnih popravil stanovanjskih hiš. Po podatkih so bilo za vsa popravila potrebno 1,440.000 dinarjev. Bržkone bo ObLO upošteval vse prošnje in iz stanovanjskega sklada pri ObLO najel posojilo za vsa nujna popravila stanovanjskih hiš.

Večja izbira

Nekajkrat smo že omenili in lahko prisostvovali raznim razgovorom na račun tržiške prodajne mreže. V vseh primerih so bili običajni zaključki, da imajo tržiški potrošniki v svojih prodajal-

KONKRETNEJE O ZDRAVITVI

TRŽIČ, 13. julija — Danes poldne je bil tu razgovor o predvidenem združitvi teškiline industrije tržiške, kranjske in škofjeloške občine. Današnjemu razgovoru so prisostvovali predsedniki DS, UO, sindikata in sekretarijatov teškiline komitejev ZK BPT iz Tržiča in Tekstilindusa iz Kranja, direktor BPT, predsednika kranjske in tržiške občine ter sekretarja ObK ZK občin omenjenih občin. — Namen današnjega razgovora je bil, da se pristojni pogovore o konkretnih nalagah in oblikah združitve BPT in Tekstilindusa, kar je brez dvoma pomemben ukrep za perspektive teškiline industrije.

JESENICE — Preteklo sredo zvečer je bil na Jesenicah mednarodni mladinski namiznoteniski dvoboj med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Pri ženskah so zmagali gostje s 5:1, pri moških pa je bila uspešna naša ekipa s 5:0. Med najuspešnejše igre je prav gotovo sodila ta, ki jo vidimo na sliki. Frelli (levo) je premagal rutinskih reprezentanta Novikova, ki je igral že na svetovnem prvenstvu v Pekingu.

Za stabilizacijo gospodarstva

Jesenice, 13. julija — Včeraj po podne je bila na Jesenicah seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora Jesenice, na kateri so med drugim razpravljali o omejitvi proračunske potrošnje za leto 1962, potrdili so pravila socialnega zavoda »Dr. Franceta Berglja«, medtem ko poročevalca, ki bi prebral poročilo zavoda za zaposlovanje delavcev na Jesenicah, ni bilo.

Proračun jeseniške občine je bil za leto sestavljen na podlagi in-

strumentov lanskega leta in je upošteval predvideno povišanje. Zato so odborniki obeh zborov na današnji seji sklenili, da je treba zaradi stabilizacije gospodarstva in urejevanja cen na notranjem in zunanjem tržišču, proračun prilagoditi današnjim razmeram.

Razen tega so tudi sklenili, da mora svet za družbeni plan in finance pri ObLO Jesenice storiti vse ukrepe, ki so potrebni za omejitev proračunske potrošnje, seveda s tem, da jih potrdi tudi ObLO. — U.

22 predstav za dijake in učence

Na podlagi razgovorov, ki so jih opravili predstavniki zavoda za pedagoško službo na Jesenicah in nekaterih šol jeseniške in radovljiske občine in predstavniki Operere, Dramе, Mestnega in Lutkovnega gledališča iz Ljubljane, bodo te hiše v novi sezoni nudile redne abonmaže za učence iz šol omenjenih občin. Predstavniki »Izletnika« pa so obljudili, da bodo za vsak obisk organizirali poseben vlak.

S tem bo imel praktično vsak učenec in dijak z območja jeseniške in radovljiske občine možnost najmanj dvakrat v šolskem letu obiskati eno izmed omenjenih kulturnih ustanov v Ljubljani.

Prav zaradi tega bo potrebno tudi večje sodelovanje med šolami. Doslej so organizirale take obiske so posamezne in predvsem večje sole in še to v glavnem za dijake višjih razredov, medtem ko mlajši in učenci učenči podobnih šol niso bili tega deležni. Sole bodo iz predvidenega programa izbrali predvsem tisto, kar je v skladu tudi s šolskim programom in primerno za posamezne stavnostne stopnje otrok.

Ker bo vklj. odpeljal vsakokrat v jutranjih urah, bodo izkoristili priložnost še za obisk in ogled nekaterih drugih kulturnih, zgodovinskih in ostalih zanimivosti v Ljubljani. — J. P.

BRIGADIRJE IZUCUJEJO ZA MOPEDISTE

Avto-moto društvo na Jesenicah se je odločilo organizirati tečaje za brigadirje mladinske delovne brigade »Toneta Tomšiča« iz Ljubljane, ki dela od 1. julija na Jesenicah. Na tečaju se bodo brigadirji izučili za voznike mopedov in se seznanili s cestnopravilnimi predpisi, ker je tečaj teoretičen in praktičen. Skupaj se je prijavilo za tečaj 80 brigadirjev in brigadirk. V izmenah po sedem dni bodo obiskovali tečaj in nato opravili izpit, s katerim bodo lahko vozili mopede. Avto-moto društvo Jesenice gre vso priznanje, ker je organiziralo tečaj v svoje breme in za brigadirje brezplačno.

INZ. MATEVŽ HAFNER ČASTNI CLAN ZVEZE INŽENIRJEV IN TEHNIKOV

Glavni odbor Zveze inženirjev in tehnikov FLRJ je imenoval za dolgoletno delo v stanovski organizaciji glavnega direktorja Zelezarnice Jesenice inž. Matevža Hafnerja za častnega člana, glavni odbor zveze LRS pa inž. Ivana Arzenška in Vinka Kavčiča, sestovaca jeseniške Zelezarne, za zasluga člana. Vlisco odlikovanja so izročili odlikovancem na seji Društva inženirjev in tehnikov jeseniške občine pretekli ponedeljek večer. — U.

TRŽIŠKI VESTNIK

vzdrževanje gozdnih komunikacij, Kljub temu pa bo za vse predvidene gradnje zmanjšal za skoraj en in pol milijona dinarjev, kar bo mogoč nadomestiti iz sredstev za obveznosti, s čimer se je planirani znesek zmanjšal za skoraj en in pol milijona dinarjev, kar bo mogoč nadomestiti iz sredstev za

TRŽIŠKI VESTNIK

vzdrževanje gozdnih komunikacij, Kljub temu pa bo za vse predvidene gradnje zmanjšal za skoraj en in pol milijona dinarjev, kar bo mogoč nadomestiti iz sredstev za obveznosti, s čimer se je planirani znesek zmanjšal za skoraj en in pol milijona dinarjev, kar bo mogoč nadomestiti iz sredstev za

Brigadirji iz Jesenice in iz Kranjske gore so se srečali tudi v košarki. Boljši so bili jeseniški brigadirji

Potrošniki, izkoristite priliko!

Veletrgovina »ASTRA« Ljubljana, Bežigrad 6

»Gorenjka« v Kranju

nudi kvalitetno OTROŠKO, ŽENSKO IN MOŠKO LETNO OBUTEV

po 20 do 50% znižanih cenah

Cenjene potrošnike opozarjam tudi na veliko razstavo in prodajo vseh vrst

gospodinjske plastike

ob priliki »GORENJSKEGA SEJMA« v Kranju

Veletrgovina »Astra« Ljubljana, Bežigrad 6

Ljudska mladina in kultura

Vsa leta, se posebej pa v obdobju med 6. in 7. kongresom, si je Ljudska mladina Slovenije prizadevala skupaj z drugimi organizacijami in društvami, da bi bilo kulturno življenje mladine čim bolj bogato po vsebin in v oblikah. Predvsem pa naj bi bilo to življenje odraz želja mladih ljudi, njihovih hotenj in potreb. — Pred leti, kakor ugotavljajo analize, je bilo v raznih kulturno-prosvetnih društvenih in v Slobodah v naši republike 28.094 mladih ljudi, danes pa, kakor ugo-

tavljo materiali VII. kongresa, jih je za najmanj 50 %.

Ce na kratko pogledamo razvoj zadnjih let, lahko ugotovimo, da se v organizaciji Ljudske mladine vedno pogosteje pojavlja težnja po tem, da bi se kulturno delo iz okvirja organizacije Ljudske mladine prenašalo v organizacijo, ki so po svoji strokovni usposobljenosti kadrov in ostaloga mnogo pripravnje za kulturno delo. Pred leti so se mladinske organizacije ukvarjale s številnimi kulturnimi vprašanjih, danes pa,

Novi eksponati v LOŠKEM MUZEJU

Pravkar so v loškem muzeju zaprili izredno zanimivo razstavo, ki je bila odprtta mesec dni. Na zgornjem hodniku je obiskovavec ob razstavljenih načrtih, skicah in fotografijah lahko »prehodil« v Selsko dolino. Ob tem spredu je spoznal stara naselinska jedra vasi in novozgrajene predele, spoznal je lepote vrednosti celotnih naselij in posameznih podrobnosti, in se je zanimal za neverjetnimi posegi, s katerimi kvarijo danes tako vasi, kot tudi posamezne arhitekturne elemente stavb. Ob tej razstavi se je jasno izrazilo pomanjkanje ne samo občutka za vse lepo, temveč tudi pomanjkanje za ohranjanje vseh tistih lepotnih vrednosti, ki jih še razkazujejo ali skrivajo naše vasi. O majhni meri okusa in občutka za mero nam nazorno pričajo samo številni primeri hiš, ki so jih pokvarili z vstavljanjem trodelenih oken. Pri vsem tem je še danes trodeleno okno sinonim za moderno, čeprav je staro že okoli petdeset let! Se in še bi ob tej razstavi, ki je pokazala na te in podobne napake, lahko pisali, toda razstava je zaprta in verjetno je niso videli tisti, ki jim je bila pravzaprav namenjena: lastniki stavb, ki namevajo popraviti hiše in vsi drugi odgovorni, ki dočakajo, da se kvarijo tako »malenkosti«, kot so razen majhnih preprosto oblikovanih arhitekturnih členov tudi urbanistične zaslove celotnih naselij.

In se podatki o razstavi. Naslov: »Urbanistične študije Ščitke doline«. Gradivo je zbral prof. inž. arch. Marjan Mušič s svojimi študenti, muzeju pa ga je odstopil urbanistični institut LRS.

Nekaj dni za to razstavo pa je muzej pripravil novo, zanimivo in miklavno razstavo, ki se po svojem načinu razstavljanja približuje vzorom drugih muzejev, kjer vsaj mesec razstavijo na novo pridobljen in najbolj vreden predmet v posebni vitrini — kot predmet tistega meseca. Loški muzej je tokrat zbral na razstavi skoraj vse predmete, ki jih je pridobil v prvi polovici leta.

Razstava z naslovom »Novo pridobljeni predmeti v letu 1962« je kaj pestra. Težišče je na etnografskih predmetih, teh je največ. Tu so skrinje, panjske končnice, kolovrati in razne posode in izredno lep primer stare stekarske obrti: pihana steklenica z vtisnjeni ornamentalnimi okrasiki. Med predmeti iz NOB naj omenimo samo zastavo Kanjarjevega bataljona in nekaj arhivskega gradiva. Zbirko slik je pomnila velika slika nakad, slikarja Iva Subica »Kurirje« in štiri slike akad. slikarja Gašperja Porente, rojenega v Virmašu. Poselno pozornost bo gotovo vzbudila tudi slika na pločevini, ki prikazuje staro fužino na Jesenovem pri Zelezničkih iz leta 1881 in pa še mnogo drugih predmetov. Obsežen opis novih predmetov in kako so bili pridobljeni spremila obiskovaca skozi razstavo in mu odkriva tudi posebno poglavje dela v muzeju, ki je potrebno »ob prihodu« vsakega predmeta v muzej. Razstava bo odprta do konca meseca. — A. P.

pa se pogosteje postavlja zahteva, da je treba kulturno delo prenesti v tiste organizacije, ki so bolj usposobljene za tako delo; po drugi strani pa naj potem mladi ljudje v te organizacije vnesajo nove sveže moći. Ljudska mladina pa naj postaja vee bolj organizacija, ki naj skrbi za vzgojo mladih ljudi v teh društvenih, opozarja naj na napake in slabosti in jih skuša odstranjevati.

Izkusnje na Gorenjskem kažejo, da življenje na področju kulture ni v zadostni meri razgibano in da bo potreblja večja angažiranost političnih in družbenih organizacij na tem področju.

Nedvomno so v tem obdobju v zvezi s tem odgovorne naloge, še posebej glede dela v okviru krajevnih skupnosti, kjer se organizacija Ljudske mladine uveljavlja. Gre namreč za to, da bo treba bolj pogumno razmišljati o vprašanju koriščenja prostega časa.

Vse preveč namreč govorimo o velikih prireditvah in vse premalo o tistih manj atraktivnih, bolj intimnih, manjših prireditvah v klubih, ki lahko s svojim programom mnogo temeljitejje opravijo svojo nalogo, koristijo človeku, ga plemenitijo in vzgajajo v samostojno duhovno in miselno bogato človeško osebnost.

O vseh problemih s področja kulture in mladine naj bi razpravljali jeseni, okrajni komite LMS. Brez dvoma pa so to problemi, ki terjajo rešitev.

J. Kobal

NA ZACETKU...

Foto: F. Perdan

Ali sta Črtomir in Bogomila res živela?

Na blejskem otoku izkopavajo staroslovansko grobišče

Poročali smo že, da je arheološki znanstveni dokumentacijski center Naravnega muzeja iz Ljubljane začel 5. junija letos z izko-

pavanjem na blejskem otoku ob severni steni cerkve. Dosedej so že našli 24 skeletov starih Slovanov, ostanke nekoliko mlajših zidov in

ploščadi, nekaj fragmentov ilirske keramike iz halštatske dobe (7. ali 6. stol. pr. n. št.) in nekaj nakita. Najdba je izredno pomembna, predvsem še zato, ker je bil Bled že doslej eden največjih centrov starih Slovanov na področju današnje Slovenije, saj so na gradu in okoli izkopali v preteklih letih že okrog 400 staroslovanskih grobov iz približno iste dobe. Dosedanje letos je najdbe datria direktor Naravnega muzeja in vodja izkopavanj dr. Jože Kastelic v času od 9. do 11. stoletja.

Vsi skeleti so obrnjeni precej točno proti vzhodu. Ob njih so bili najdeni tudi razni privedki, kot bronasti uhani v obliki polmeseca, ki so tipični za zgodino alpsko-slovansko kulturo, obsenčni obrečki, ki so jih nosili moški in ženske in so značilni za slovensko modo tistih časov, prstane in drugo. Fragmenti ilirske predzgodovinske keramike, stare okrog 2500 let, pričajo o kontinuirani naselbinski tradiciji blejskega otoka že tam od 7. stol. pred našim štetjem. Zgodovinski podatki omenjajo namreč kapelo na blejskem otoku šele v 12. stol., otok sam pa v II. stol., prav po teh najdbah pa bo moč rekonstru-

irati zgodovino še za mnogo stoletij nazaj.

Kustos Vinko Sribar iz Naravnega muzeja in Andrej Valič iz Kranjskega Mestnega muzeja točno izmerita lego vsakega skeleta. Prav iz te natancne dokumentacije in iz fotografij bo pozneje moč marsikaj ugotoviti o življenju naših prednikov, kar pisani viri niso zabeležili. Lega kosti v posameznih grobovih kaže na primer na verjetnost, da so Slovani že na prelomu tisočletij poznali običaj omite in v pričaviteljih časov poznavali še povod pri nas. Ko so v isti grob namreč pokopali novega mrlja, so lobanjo prejnjega umili na studencu, jo zavili v prti in potem položili nazaj v grob.

Celotni pomen odkritja staroslovanskih skeletov na blejskem otoku bo razviden šele potem, ko bodo izkopavanja razširili tudi pod tlak današnje cerkve. Ta dela bodo verjetno opravili že prihodnje leto. Vsa okostja in vse druge najdbe bodo potem restavrirali in grobišče na samem mestu primerno urejeno. To bo skupno s cerkvijo predstavljalo enega najpomembnejših objektov blejskega kulturnega turizma. Triler

Mesto izkopavanja s plišje perspektive

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

3

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.

V bližini zaslišimo glasove. Obrnem daljnogled: dva pešaka stopata prek čistine s puškama prek ramen in klepetata. Hodita pa so pogovarjata kakor da na svetu ni Nemec ne vojne. Kaj pada sta novinca, z druge strani Drnjestra. Nenavadno posebnost imajo: kjer sploh ni nevarnosti — so previdni, skačejo in se ob vsakem izstrelku, ki leti čeznje, mečejo na tla: ko da prihaja smrt! Toda tam, kjer nihče ne pokaže nosu, capljajo okrog zravnani. Nekoč sem videl, kako je takšen novinec, neumno predren, hodil po minskem polju za našim hrbtom in nabiral kamilice. Izkušen in pametni pešak se ne potika tod okrog. Tisti pa je slepo prestavljajal noge in niti ena mina se ni sprožila. Dva metra pred koncem minskega polja ga je nekdo poklical. Tako je slednji spoznal, kje stoji, in ni zmogel več koraka. Morali so pon.

»Prav nič, jim ni moč dopovedati, tem bedakom!« se razbudi Vas in z aluminijasto žlico v roki.

Prenehamo jesti in opazujemo pešaka. Nekdo iz jarka ju pokliče. Obstaneta sredi čistine, na pripeki, se ozirata, kdo je zaklical. Nemec pa — kdo ve zakaj — ne strelja. Od nas do Nemcev je še trideset metrov; če pojdeti še malce dalje, bosta potegnjeni jutranji senči nujnih glav dosegli naš zaklon. Zdaj stopata dalje, ne vedo, kdo ju je poklical.

»Hej, prijatelj! Tecital! zavpije Vas in, ki se ne more več za- držati.

Znova obstaneta. Glavi obrneta proti nam. Blizata se. Vas in iztegne iz jarka:

»Tecital! Prekleto!«

Komaj ga utegnem potegniti za jermen. Tresk! Nad nami se razprši zemlja. Mcže čepimo na dnu jarka. Zadetek! Skrčimo se vase. Nov zadetek! Nad nami se vrtilči dim. Kaže, da živimo... Sprva nam je vzel sajo, zdaj se spogledamo in nasmehnemo kakor otroci? živimo!

»Takšna svinjarjal!« rečem skoraj s priznanjem.

Vasin si z umazano krpo briše obraz, prekrit je z blatom. Strni v moje koleno. Oči ima prestraenec. Zastrni se v moje koleno, potem v zemljo in pobere prevrnjeno mesno konzervo. Vse je pomešano s peskom. Belkasta maščoba se mi lepi na koleno, po pršnji goljenici drsi počasi kos mesa in pušča za seboj zdrizasto mastno strelno. Stedili smo... nihče ni hitel z jedo...

Vasin jezno vrže konzervo.

»O vojni nimajo pojma, le druge znajo izdajati!«

Zaslišimo glas. Tako beden kot da ne gre za odraslega moža, temveč otroka. Previndimo se dvignemo. Eden od pešakov leži negiven na obrazu, z nenaravnim podvito roko in ramo, zarito v zemljo. Do pasu je cel, toda niže — sama črnina, kri in škorjni z obukji. Tudi na helem, zdrobiljenem puškinem kopitvo je kri. In senca na zemlji je zdaj krajša, leži tik ob njem.

Drugi pešak se premika, leže. In prav on je tisti, ki stoka. Počlikemo se premika, leže. In prav on je tisti, ki stoka. Počlikemo se, vendar se plazi v nasprotno stran.

»Propadel bo, bedak,« izustoči Vas in si, kdo ve zakaj, začne sezuvati škorje tako, da s konjico prvega pritiska na peto drugega. Bos, brez jermenja se pripravi, da bi zlezel k ranjenemu. V tem se iz drugega jarka prikaže roka in ga potegne noter. Stokanje je zdaj zamoljeno. Puška ostane na polju, na pol poti med mrtvecem in jarkom.

In spet vročina in mir. Dim se počasi trga. Mastni madež na hlačah se je mogočno razlezel. Skozi daljnogled opazujem mrtvecata. Sveča kri se leskeče v soncu in že so na njej muhe, ki šwigajo sem ter tja. Tukaj, na mostišču, je ostudo dosti muh.

Vasin je jezen. Popravlja zaplenjeni poljski telefon. Sedi spodaj v jarku, s podvitimi golimi nogami. Sklanja glavo na mišičastem rjavem vratu. Trepalnice so dolgi in obledeli, ušeša mu štrlijio kakor dekrom, vsa težka od utripajoče krv. Znojne lasi si je počesal pod pilotko.* Pod mojo nežno gorjačo mu je zrasel pravšen šop.

* Pilotka je sovjetska vojaška čepica (op. prev.).

Rad ga opazujem, kadar dela. Vejike, spretne roke ima, ki ne ustrezajo njegovemu starosti. Le redkokaj so brez dela. Ce kdo pripoveduje šalo, dvigne pogled in pozorno prisluhne: na vedenem čelu se med obrvimi prikaže ena sama guba. In ko je zgodba pri kraju, še vedno čaka in upa, da bo slišal kaj poučnega, kar mu utegne koristiti v življenju.

»Kaj si bil pred vojno, Vasin?«

»Jaz?« vpraša razveseljeno in me pogleda z rjavimi kakor od sonca počlanjenimi očmi, v katerih modrikasto leskeče belina:

»Klepator.«

Potem dene roke k obrazu in jih ovohava.

»Nič več ne dišijo, poprej so vedno vonjale po pločevini.«

In se otočo pa modro nasmehne: »Vojna!«

Koliko dobrega zgubimo v vojni — vendar se nikdar ne spriznjimo z izgubo.

Spet zarohni nemška minometalska baterija, prav ista kot po prej, toda zadetki padajo takrat dalje proti levi. Ze od sinoči nam na miru. Venomer obračam dvokrat daljnogled — nikjer bliska ali prahu nad mestom, od koder strelijo. Vse je skrito onkraj grebena. Prav zares, roko bi dal, če bi lahko unicil to baterijo. Približno sluitim njen položaj, večkrat sem jo že poskušal uničiti, vendar spreminja položaj. Ko bi le imeli vzpetine! Tako pa sedimo v jarku ob poti in z daljnogledom vidimo samo do grebena.

Tale jarek smo izkopali, ko je bila zemlja še mehka. Tankovske gosenice so razrije pot, sledovi škornjev in kolesnic se so posušili v kamen in razpokali. Mine in celo lahki izstrelki skoraj ne napravijo likajov, tako pošteno so sonce posušilo kolovo.

Ko smo se zalezli semkaj, nismo mogli takoj zavzeti vzpetine. Pehta je ležala ob vročaju pobočja pod ognjem in moral se je urno vkopati. Začeli smo se braniti. Takole je bilo: pešak se je vrzel na tla, prikovan k zemlji pod živiljanjem strojničnih krogel, potem se je zakopal sprva do prsi in nametal predse zemlje za prsobran. Proti jutru je že lahko stal zravnан v svoji luknji, zagrebel se je vanjo in le stežka bi ga spet iztrgali.

Kulturne vesti

• Slavni dirigent Benjamin Britten, ki naj bi dirigiral zagrebški orkester na letosnjih dubrovniških igrah, si je, kakor poročajo, zlomil roko in tako ne bo nastopil.

• Jugoslovanski film iz sodobnega življenja »Veliki spopad« je prejel na 13. mednarodnem filmskem festivalu dokumentarnega in televizijskega filma, nagrado. Obenem je bil odprt 14. festival v Benetkah. Jugoslovijo bo zastopal na tem festivalu umetniški film Matije Klopčića — Romanca o solzi.

• Jugoslovanski ambasador v Etiopiji Viktor Repič je odprt pred kratkim v Adis Abebi prvo jugoslovansko čitalnico.

• Pred kratkim je italijanska publike v milanskem Scali onemogočila baritonistu Etoru Bastianinu nadaljnje izvajanje pri predstavi Rigoleta. Bil je glasovno indisponiran in mu pub

Jack LONDON

Krištof Dimač

Priredil: Stanko ŠIMENČ

Riše: Janez GRUDEN

103. Ves upahan je vstopil Kriš v gostilno »Anne Minove«. Z nekaj stavki je pojasnil dogodek in vsi so začeli zbirati zlati prah, da bi kupili živež. Kakor bi trenil, je bilo desetero vpreg na ponudo. Začelo se je prerekanje, kateri psi so boljši. Sprejeli so jih pefe.

104. Ko se je srečno vrnil Cok, sta s Krišem krenila po zaledeni reki Nordbeski navzgor. Cok je nenadoma zagledal napol zbrisano sled, ki je zapuščala strugo in se izgubljala v ustje majhnega potoka, ki je prihajal z desne. »Se nikoli nisem slišal, da bi kdo živel tu gori,« je rekel Kriš.

105. Kmalu sta zagledala ob sledi teman predmet. Bilo je zmazano truplo moža, ustrejenega v glavo. Sto korakov naprej sta zagledala drugo truplo. Glave od obeh so bile osmognjene od smodnika. »Samomor!« je hitro ugotovil Kriš. »V preobliku nista živel!«

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodam rabljeno smrekovo dvodelno omaro, Primskovo, Tomazičeva 6, Kranj 2831

3-sobno komforino stanovanje s pritiklinami, vsejivo, v središču

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Gozdnega gospodarstva Kranj razpisuje prosto delovno mesto

VODJE GOZDNEGA OKOLISA NA GOZDNEM OBRATU ŠKOFJA LOKA

Pogoji: nižja gozdarska šola s položenim praktičnim izpitom. Praksa začelena.

Pismene prošnje poslati na upravo podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prodam 2 kravi, ki bosta čez 2 meseca teletili. Vopovlje 14, Cerknje 2838

Motorno kolo LAMBRETTA LD 150 ccm v voznem stanju, dobro ohraneno, prodam za 120.000 din.

Plačljivo tudi na obroke po 10.000 din mesečno. Marija Šimkovec, Gornik 18 2837

Prodam 5000 kosov rabljene zidne opake. Trboje 39 2838

Prodam odlično ohranjen moped. Zg. Brnik 45 2839

Kupim električni gramofon s ploščami in skoraj nov tranzistor. Sp. Brnik 21 2872

Prodam dobro ohranjen pianino. St. Zagara 21 2841

Prodam dvodelno omaro zaradi sestavitve. Naslov v oglašnem oddelku 2842

Prodam 8 mesecev brejo telico. Predočlje 46 2843

Prodam skoraj novo direktno straniščno školjko. Podobnik, Trojjarjeva 38, Stražišče 2844

Prodam kozo, dobro mlekarcico. Mavčice 57 2845

Prodam 2 posteljni mreži, knjižni omare, preprogo. Naslov v oglašnem oddelku 2846

Prodam kravko, ki bo čez 1 mesec teletilo. Vajena je tudi vožnje. Podreča 11, Smlednik 2847

Kravo, 6 mesecev brejo, prodam. Cerknje 30 2848

Prodam moped COLIBRI skoraj nov. Naslov v oglašnem oddelku 2849

Prodam vespo - tudi na ček. Delavska c. 10, Kranj 2868

Kupim rabljen električni kuhalnik na 2 plošči. Naslov v oglašnem oddelku 2850

Kupim rabljen električni kuhalnik na 2 plošči. Naslov v oglašnem oddelku 2851

ostalo

Veletrgovina »Zivila«, Kranj, Titov trg 5, vzame v začasno delovno razmerje z čuvaja (upokojenca). Interesenti naj se javijo v upravi podjetja 2822

Zamenjam osebni avto FIAT 1400 za protivredni FIAT - ZASTAVA 600 v voznem stanju. AMD Kranj 2824

Mizar dobi službo. Jurij Pojaki, Drulovka 8 2827

Samostojnega mehanika z večletno praksjo za delo in za vodstvo delavnice za popravilo traktorjev s priključki, motornih vozil in strojev sploh - sprejemimo. Nastop po dogovoru, možnost

družinskega stanovanja. Sprejemamo samo pismene ponudbe.

Kmetijska zadruga Radovljica 2851

Izdelamo vam moderček po meri. Najnovejši kroji tudi za kopale. Titov trg 24, Kranj 2852

Vse vrste prevleke za avtomobile in motorje izdeluje hitro in pocen Miloškovič, Reginčeva 2, Kranj 2853

Najlon plač sem izgubil v oklici Sk. Loke. Vrniti proti nagradni postaji LM Sk. Loka 2854

AMD Kranj - sekcijska Zabrdica organizira za svoje člane v avgustu izlet v Trst in Benetke. Prijava in informacije daje KU Zabrdica do vključno 20.7. 1962 2855

Moški, star 48 let, ločen, brez otrok, z večjo gotovino, poročil žensko, ki ima manjšo hišo v bližini Kranja. Oddati ponudbe pod »Lepa eksistenza« 2856

Našel sem ključ v Udenborštu pri Naklem. Kokrica 175, Jeruci 2857

Zamenjam pritlično stanovanje za drugo kjerkoli. Naslov v oglašnem oddelku 2858

Dekletu nudim hrano in stanovanje za pomoč pri delu na kmetiji. Sprejemam tudi dekle, ki bi stalno delala na kmetiji. Naslov v oglašnem oddelku 2859

Za varstvo otroka v dopoldanskem času iščem žensko. Nudim stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku 2860

Iščem prazno sobo. Plačam 1 leto vnaprej. Ponudbe oddati pod »Cistoča« 2861

Obveščamo, da opravljamo nevarne noge - pedikiranje vsako trete nedeljo v mesecu v brivnici Pirc, Primskovo 2862

Gasivsko društvo - operativna enota Predoselje, priredi dne 15. julija 1962 s pričetkom ob 15. uru vročno veselico poleg Kultumege doma v Predoselju. Za ples vam igrajo »b mladiš« in Naklega. Vabilo gasivci 2863

2 vestni snažilki dobita zaposlitvi v obratih gostinskega podjetja »Jelen« Kranj. Delovni čas 4 ure. Nastop službe možen takoj 2864

Nudim stanovanje in hrano tovarniški delavki za pomoč na mali kmetiji. Naslov v oglašnem oddelku 2865

Preklicujem in obzalujem svoje žaljive trditve o Slobodani Milošević, ker sem se prepričala, da so moje trditve neresnične. Začvezujem se, da tega ne bom več trdila in se ji zahvaljujem, da je opustila kazensko tožbo. G. M. Jesenice 2866

kupim

Kupim skobelno mizo - »ponkin dobro kulinico. Franc Čebasek, Podreča 54, Smlednik 2849

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo o žrebanju srečk, ki je bilo 10. julija v Šibeniku.

Srečke s končnicami so zadele dobitek

550 4.000

21190 40.000

46780 40.000

48940 40.000

133830 600.000

261600 600.000

01 1.000

31 800

41 600

91 600

3551 20.000

38841 80.600

287441 5.000.600

32 800

00452 60.000

49552 60.000

63952 60.000

3 400

10713 80.000

27543 40.400

470503 400.400

50883 100.400

52923 80.400

83013 40.400

34 600

54 600

9594 20.000

03804 80.000

26834 80.600

41354 200.600

54314 60.000

78514 80.000

216904 400.000

56294 400.000

315 10.000

53375 60.000

65205 60.000

327565 400.000

6 400

04176 40.400

47966 80.400

229346 1.000.400

436776 2.000.400

57 1.000

97 600

33707 80.000

18 2.000

68 900

78 600

98 800

43528 60.000

32718 62.000

93828 40.000

79 1.000

549 4.000

859 8.000

009335 80.000

04429 60.000

26039 80.000

27219 100.000

36809 40.000

40239 60.000

85269 40.000

93749 40.000

KMETIJSKO GOSPODARSTVO KRAJN

r a z p i s u j e naslednja delovna mesta:

1. LIKVIDATORJA MATERIALNIH EVIDENC

2. MATERIALNEGA KNJIGOVODJA

Pogoji pod 1. srednja strokovna izobrazba z enoletno prakso na podobrem samostojnem delovn